

Η ΓΛΩΣΣΑ C++

Μάθημα 3:

Κλάσεις και Δείκτες

Δημήτρης Ψούνης

www.psounis.gr

Περιεχόμενα Μαθήματος

A. Θεωρία

1. Διαχείριση Μνήμης

1. Στατική Δέσμευση Μνήμης
2. Στατική Δέσμευση Μνήμης για Συνήθεις Μεταβλητές
3. Στατική Δέσμευση Μνήμης για Αντικείμενα

2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

1. Δείκτες (Υπενθύμιση από C)
2. Οι τελεστές new και delete
3. Δυναμική Δέσμευση για Συνήθεις Μεταβλητές
4. Δυναμική Δέσμευση για Αντικείμενα
5. Δυναμική Δέσμευση και Κατασκευαστές

3. Κλάσεις που περιέχουν δείκτες

1. Παράδειγμα κλάσης που περιέχει δείκτες
2. ...και ένα πρόβλημα (χωρίς λύση για την ώρα)

4. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης για Πίνακες

1. Μονοδιάστατοι πίνακες
2. Παράδειγμα δέσμευσης μνήμης για μονοδιάστατους πίνακες
3. Διδιάστατοι πίνακες
4. Παράδειγμα δέσμευσης μνήμης για διδιάστατους πίνακες

B. Ασκήσεις

A. Θεωρία

1. Διαχείριση Μνήμης

1. Στατική και Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

- Η διαχείριση μνήμης στη C++ γίνεται με παρόμοιο τρόπο με τη C.
- Τα παρακάτω είναι εντελώς αντίστοιχα:

• **Στατική Δέσμευση Μνήμης:**

- Είναι γνωστός εκ των προτέρων ο χώρος μνήμης που απαιτείται για τα στιγμιότυπα.
- Και έχει ήδη αποφασιστεί κατά το χρόνο μεταγλώττισης (π.χ. δηλώνουμε έναν πίνακα 10 θέσεων)
- Οι τοπικές μεταβλητές αποθηκεύονται στον χώρο της συνάρτησης (**στοίβα** – stack)

• **Δυναμική Δέσμευση Μνήμης:**

- Δεν είναι γνωστός εκ των προτέρων ο χώρος μνήμης που πρέπει να δεσμεύσει το πρόγραμμά μας.
- Αλλά αποφασίζεται κατά το χρόνο εκτέλεσης (π.χ. ο χρήστης αποφασίζει πόσες θέσεις θα έχει ένας πίνακας που χρησιμοποιεί το πρόγραμμα)
- Ο χώρος μνήμης που δεσμεύεται δυναμικά είναι κοινός για όλες τις συναρτήσεις (**σωρός** – heap)

A. Θεωρία

1. Διαχείριση Μνήμης

2. Στατική Δέσμευση μνήμης για συνήθεις μεταβλητές

/* CPP3.local_variables.cpp */

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

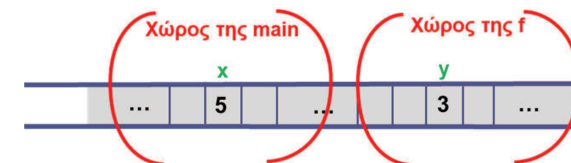
```
void f()
{
    int y=3;
    cout<<"inside f";
}
```

```
int main()
{
    int x=5;

    cout<<"inside main";
    f();

    return 0;
}
```

- Κάθε συνάρτηση έχει το δικό της χώρο μνήμης.
- Κάθε τοπική μεταβλητή αποθηκεύεται στο χώρο μνήμης της συνάρτησης στην οποία ανήκει.
- Σχηματικά, για το παράδειγμα:

- Αυτός ο χώρος μνήμης καλείται και στοίβα (stack), λόγω του τρόπου με τον οποίο έχει υλοποιηθεί η κλήση των συναρτήσεων σε μία στοίβα:

A. Θεωρία

1. Διαχείριση Μνήμης

3. Στατική Δέσμευση μνήμης για Αντικείμενα

- Ένα αντικείμενο αποθηκεύεται στη μνήμη ως εξής:
 - Τα μέλη του βρίσκονται σε διαδοχικές θέσεις μνήμης
- Προσοχή, οι μέθοδοι βρίσκονται σε άλλο χώρο (είναι κοινές για όλα τα αντικείμενα της κλάσης)
- Ο τελεστής **sizeof** μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μετρήσουμε το πλήθος των bytes που χρησιμοποιεί ένα αντικείμενο.
- Παράδειγμα:

```
/* CPP3.sizeof.cpp
Μέγεθος αντικειμένου */
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class dummy {
public:
    int x;
    int y;
};
```

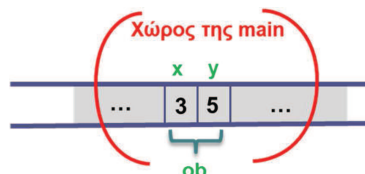
```
int main()
{
    dummy ob;

    ob.x = 3; ob.y = 5;

    cout<<sizeof ob<<endl;

    return 0;
}
```

- Θα τυπώσει 8 (δύο ακέραιοι 4bytes ο καθένας)
- Και η εικόνα της μνήμης:

A. Θεωρία

2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

1. Δείκτες (Υπενθύμιση από C)

- Ένας δείκτης είναι μια μεταβλητή που αποθηκεύει διευθύνσεις μεταβλητών**

- Ένας δείκτης δηλώνεται ως εξής:

```
ΤΔ *pointer_name;
```

- Όπου ΤΔ είναι ένας οποιοσδήποτε τύπος δεδομένων (int, float, double κ.λπ.)
- Π.χ. ένας δείκτης σε ακέραιο δηλώνεται με τη δήλωση:

```
int *ptr;
```

- Αποθηκεύουμε σε έναν δείκτη την διεύθυνση μιας μεταβλητής με τη δήλωση:

```
pointer_name = &variable;
```

- Ο τελεστής & επιστρέφει τη διεύθυνση της μεταβλητής στην οποία εφαρμόζεται.
- Π.χ. αποθηκεύουμε στον δείκτη ptr τη διεύθυνση μιας μεταβλητής x με την εντολή:

```
ptr = &x;
```

- και λέμε «ο δείκτης ptr δείχνει στην μεταβλητή x»

- Αναλυτικά βλ. και «Γλώσσα C – Μάθημα 8: Δείκτες»

A. Θεωρία

2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

1. Δείκτες (Υπενθύμιση από C)

```
/* CPP3.pointers.cpp */
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
int main()
{
    int x=5;
    int *p = NULL;

    p = &x;

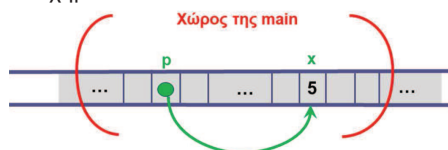
    cout<<"x = "<<x<<" (address: "<<&x<<)"<<endl;
    cout<<"*p = "<<*p<<" (address: "<<&p<<)"<<endl;
    return 0;
}
```

- Το πρόγραμμα δείχνει την βασική ιδιότητα:
 - Για ένα δείκτη (p) που «δείχνει» σε μία μεταβλητή ισχύουν:

```
p == &x //Διεύθυνση της x
*p == x // Τιμή της x
```

- Το NULL είναι μία ειδική τιμή
 - που συμβολίζει ότι ο δείκτης δεν δείχνει κάπου.
- Είναι καλό ένας δείκτης που δεν δείχνει κάπου να έχει την τιμή NULL
- Η τιμή του NULL είναι 0.

- Σχηματικά:

A. Θεωρία

2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

2. Οι τελεστές new και delete

- Ο τελεστής **new** χρησιμοποιείται για να δεσμεύσει δυναμικά χώρο μνήμης

- Αντικαθιστά τη malloc της C.
- Η σύνταξη του είναι:

```
ptr = new type;
```

- Δεσμεύει χώρο μνήμης για ένα αντικείμενου τύπου type **και επιστρέφει έναν δείκτη σε αυτόν το χώρο**
- Ο χώρος μνήμης που δεσμεύεται δυναμικά, είναι κοινός για όλες τις συναρτήσεις και ονομάζεται σωρός (heap)
- Προσοχή, αν αποτύχει η δέσμευση (δεν υπάρχει χώρος) επιστρέφει NULL
 - και θα πρέπει πάντα να ελέγχουμε ότι η δέσμευση έγινε επιτυχημένα**

- Ο τελεστής **delete** χρησιμοποιείται για να απόδεσμευσει χώρο μνήμης που έχει δεσμευτεί δυναμικά

- Αντικαθιστά τη free της C.
- Η σύνταξη του είναι:

```
delete ptr;
```

A. Θεωρία

2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

2. Οι τελεστές new και delete (Έλεγχος Δέσμευσης Μνήμης)

- Πάντα πρέπει να κάνουμε έλεγχο αν η μνήμη που αιτηθήκαμε με τη new, έχει όντως δεσμευτεί.
- Βλέπουμε τρεις τρόπους για να «πιάσουμε» το πρόβλημα:
- Α' τρόπος: Ο πιο απλός, μιας και απλά ελέγχουμε την επιστρεφόμενη τιμή:

```
ptr = new type;
if (ptr==NULL)
{ .... do some action... }
```

- Β' τρόπος: Πιο φαγμένος, ξέρουμε ότι το NULL είναι 0 (και για να είμαστε ακριβής (void *) 0)
 - Και ξέρουμε ότι το 0, είναι το λογικό ψευδές
 - και το !0 είναι το λογικό αληθές:

```
ptr = new type;
if (!ptr)
{ .... do some action... }
```

- Γ' τρόπος: Ο πιο σύνθετος και φαντεζί, αλλά ενσωματώνει τις δύο εντολές σε μία γραμμή:

```
if (!ptr = new type)
{ .... do some action... }
```

- Στις σημειώσεις θα χρησιμοποιήσουμε κυρίως το Β' τρόπο
- Και θα βγάσουμε απλά ένα ενημερωτικό μήνυμα (αργότερα θα μπορούμε να κάνουμε και περισσότερα πράγματα, με τις εξαιρέσεις της C++)

A. Θεωρία

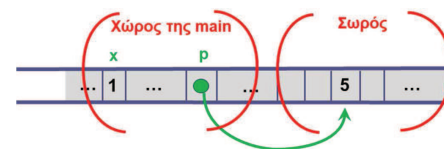
2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

3. Δυναμική Δέσμευση για Συνήθεις Μεταβλητές

- Το παράδειγμα δείχνει τη **δέσμευση μνήμης για έναν ακέραιο αριθμό**, τόσο στατικά όσο και δυναμικά:

Υπενθυμίσεις από τη C:

- Η x δεσμεύει χώρο μνήμης μέσα στο χώρο μνήμης της συνάρτησης
- Ο χώρος που δεσμεύεται δυναμικά μέσω της p, είναι ένας ξεχωριστός χώρος, κοινός για όλο το πρόγραμμα
 - (λέγεται και **σωρός** – heap)
- Σχηματικά:


```
#include <iostream> // CPP3.dynamic_variable.cpp
using namespace std;
```

```
int main()
{
    int x; // Μεταβλητή που δεσμεύει στατικό χώρο
    int *p; // Δείκτης σε ακέραιο

    p = new int; // Δυναμική δέσμευση μνήμης
    if (!p) cout<<"Error allocating memory";

    /* Αναθέσεις τιμών */
    x = 1;
    *p = 5;
    /* Εκτυπώσεις */
    cout<<"x = "<<x<<" (address: "<<&x<<)"<<endl;
    cout<<"*p = "<<*p<<" (address: "<<p<<)"<<endl;

    delete p; // Αποδέσμευση μνήμης
    return 0;
}
```

A. Θεωρία

2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

4. Δυναμική Δέσμευση για Αντικείμενα

- Αντίστοιχα (αφού μία κλάση είναι τύπος δεδομένων), μπορεί να δεσμευτεί δυναμικά χώρος μνήμης για ένα αντικείμενο.
- Όταν χρησιμοποιούμε ένα αντικείμενο μέσω δείκτη,**
 - Έχουμε πρόσβαση στα δημόσια μέλη-μεθόδους μέσω του τελεστή -> (βελάκι)

- Βλέπουμε και ένα παράδειγμα:

```
/* CPP3.dynamic_object.cpp Δυναμική Δέσμευση
μνήμης για αντικείμενο */
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class dummy {
public:
    int x;
};
```

```
int main()
{
    dummy *p = NULL; //Θα δείξει σε αντικείμενο
    p = new dummy; // Δέσμευση χώρου
    if (!p) cout<<"Error allocating memory";

    /* Αναθέσεις τιμών */
    p->x = 5;

    /* Εκτυπώσεις */
    cout<<"p->x = "<<p->x<<endl;

    delete p; // Αποδέσμευση μνήμης

    return 0;
}
```

A. Θεωρία

2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

4. Δυναμική Δέσμευση για Αντικείμενα

- Δεδομένου ενός δείκτη που δείχνει σε ένα αντικείμενο.
 - Με τον τελεστή *, έχουμε πρόσβαση στο ίδιο το αντικείμενο (dereferencing)
 - Και ισχύει ότι το (*p) είναι το αντικείμενο στο οποίο δείχνει ο δείκτης.
 - Συνεπώς έχουμε πρόσβαση στα δημόσια μέλη του (*p) με τον τελεστή . (τελεία)

- Βλέπουμε και ένα παράδειγμα:

```
/* CPP3.dereferencing.cpp */
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class dummy {
public:
    int x;
};
```

```
int main()
{
    dummy *p = NULL; //Θα δείξει σε αντικείμενο
    p = new dummy; // Δέσμευση χώρου
    if (!p) cout<<"Error allocating memory";

    /* Αναθέσεις τιμών */
    (*p).x = 5;

    /* Εκτυπώσεις */
    cout<<"(*p).x = "<<(*p).x<<endl;

    delete p; // Αποδέσμευση μνήμης

    return 0;
}
```


A. Θεωρία

2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

4. Δυναμική Δέσμευση για Αντικείμενα

- Και ένα ακόμη παράδειγμα, όπου βάζουμε ένα δείκτη να δείχνει σε ένα ήδη υφιστάμενο αντικείμενο:
 - Για να τονιστεί η διαφορά στην πρόσβαση,
 - απευθείας από το αντικείμενο (τελεστής .)
 - μέσω δείκτη (τελεστής ->)
 - μέσω dereferencing (* και .)

```
/* CPP3.pointers_and_objects.cpp Δείκτης σε
αντικείμενο */
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class dummy {
public:
    int x;
};
```

```
int main()
{
    dummy ob;
    dummy *p = &ob;
    if (!p) cout<<"Error allocating memory";

    /* Αναθέσεις τιμών */
    ob.x = 6;

    /* Εκτυπώσεις */
    cout<<ob.x<<" "<<p->x<<" "<<(*p).x<<endl;

    return 0;
}
```


A. Θεωρία

2. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης

5. Δυναμική Δέσμευση και κατασκευαστές

- Όταν δημιουργούμε ένα αντικείμενο με τον τελεστή new,
 - και εφόσον το αντικείμενο αυτό έχει κατασκευαστή
 - πρέπει να περάσουμε και τα ορίσματα στον κατασκευαστή
- Ο κατασκευαστής καλείται όταν κάνουμε new**
- Ο καταστροφές καλείται όταν κάνουμε delete**

```
/*
CPP3.constructor_destru
ctor.cpp */
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class dummy {
public:
    dummy(int in_x);
    ~dummy();
private:
    int x;
};
```

```
int main()
{
    dummy *p = NULL;

    p = new dummy(5); //constructing
    if (!p) cout<<"Error allocating
                    memory";
    delete p; //destructing
    return 0;
}
```

```
dummy::dummy(int in_x)
{
    x = in_x;
    cout<<"Constructing...";
}

dummy::~dummy()
{
    cout<<"Destructing...";
}
```


A. Θεωρία

3. Κλάσεις που περιέχουν δείκτες

1. Παράδειγμα κλάσης που περιέχει δείκτη

- Ένας δείκτης είναι απλά μία μεταβλητή
 - Συνεπώς μπορεί να είναι μέλος σε κλάση
- Βλέπουμε ένα απλό παράδειγμα:
 - Στο οποίο δεσμεύουμε δυναμικά στον κατασκευαστή το χώρο για έναν ακέραιο
 - και τον αποδεσμεύουμε στον καταστροφέα.

```
/* CPP3.class_with_pointer */
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class dummy {
public:
    dummy();
    ~dummy();
    void set_val(int in_val);
    int get_val();
private:
    int *p_val;
};
```


A. Θεωρία

3. Κλάσεις που περιέχουν δείκτες

1. Παράδειγμα κλάσης που περιέχει δείκτη

```
int main()
{
    dummy ob;

    ob.set_val(3);

    cout<<endl<<ob.get_val()<<endl;

    return 0;
}

dummy::dummy()
{
    p_val = new int;
    if (!p_val) cout<<"Error allocating memory";

    cout<<"Constructing...";
}
```

```
dummy::~dummy()
{
    delete p_val;
    cout<<"Destructing...";
}

void dummy::set_val(int in_val)
{
    *p_val = in_val;
}

int dummy::get_val()
{
    return *p_val;
}
```

A. Θεωρία

3. Κλάσεις που περιέχουν δείκτες

2. ...και ένα πρόβλημα (χωρίς λύση για την ώρα)

- Ας δούμε και ένα πρόβλημα που μπορεί να προκύψει όταν μία κλάση περιέχει δείκτες που κάνουν δυναμική διαχείριση μνήμης
- Το πρόβλημα αυτό προκύπτει όταν:
 - Έχουμε μία κλάση που κάνει δυναμική δέσμευση μνήμης
 - Κάνουμε αντιγραφή του αντικειμένου (π.χ. ob1 = ob2)
- Μεταγλωττίστε και εκτελέστε το ακόλουθο πρόγραμμα:

```
/* CPP3.assignment_problem Δυναμική Δέσμευση και Τελεστής Ανάθεσης */
#include <iostream>
using namespace std;

class dummy {
public:
    dummy();
    ~dummy();
    void set_val(int in_val);
    int get_val();
private:
    int *p_val;
};
```

A. Θεωρία

3. Κλάσεις που περιέχουν δείκτες

2. ...και ένα πρόβλημα (χωρίς λύση για την ώρα)

```
int main()
{
    dummy ob1;
    ob1.set_val(3);
    dummy ob2;
    ob2 = ob1;

    cout<<ob1.get_val()<<endl;
    cout<<ob2.get_val()<<endl;

    return 0;
}

dummy::dummy()
{
    p_val = new int;
    if (!p_val) cout<<"Error allocating memory";

    cout<<"Constructing...";
}

dummy::~dummy()
{
    delete p_val;
    cout<<"Destructing...";
}

void dummy::set_val(int in_val)
{
    *p_val = in_val;
}

int dummy::get_val()
{
    return *p_val;
}
```

- Σημαντικό! Στη C++ οι μεταβλητές μπορούν να δηλωθούν σε οποιοδήποτε μέρος του προγράμματος (αλλά θα το αποφεύγουμε...)

A. Θεωρία

3. Κλάσεις που περιέχουν δείκτες

2. ...και ένα πρόβλημα (χωρίς λύση για την ώρα)

- Η εκτέλεση του προγράμματος οδηγεί σε σφάλμα κατά το χρόνο εκτέλεσης:

```
Constructing...
Constructing...
3
3
Destructing...
*** Error in `./a.out': double free or corruption (fasttop): 0x000000001edbc20 ***
Aborted (core dumped)
```

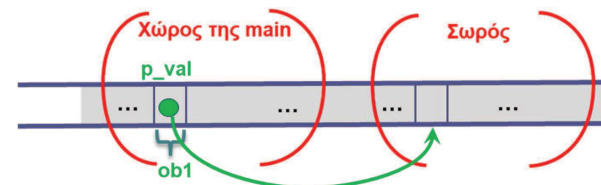
- Για να καταλάβουμε γιατί συμβαίνει αυτό, θα δούμε την κατάσταση της μνήμης βήμα – βήμα κατά την εκτέλεση της main

A. Θεωρία

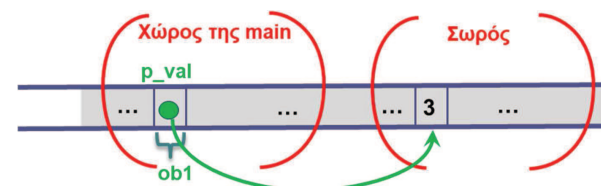
3. Κλάσεις που περιέχουν δείκτες

2. ...και ένα πρόβλημα (χωρίς λύση για την ώρα)

- dummy ob1; // Δεσμεύει το χώρο για το ob1.

- ob1.set_val(3); // αποθηκεύει την τιμή 3 στο χώρο μνήμης

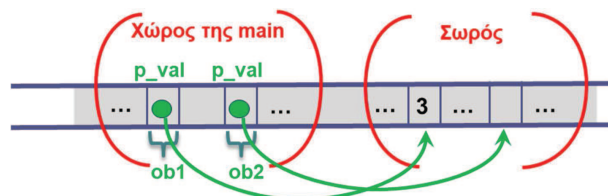

A. Θεωρία

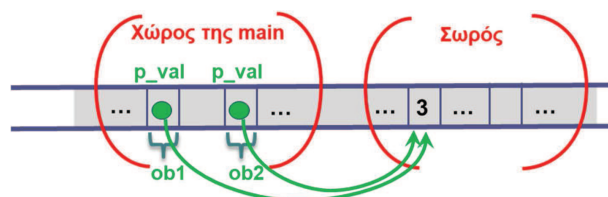
3. Κλάσεις που περιέχουν δείκτες

2. ...και ένα πρόβλημα (χωρίς λύση για την ώρα)

- dummy ob2; // Δεσμεύει το χώρο για το ob2.

- ob2=ob1 // Δεν κάνει ακριβώς αυτό που θέλουμε...

A. Θεωρία

3. Κλάσεις που περιέχουν δείκτες

2. ...και ένα πρόβλημα (χωρίς λύση για την ώρα)

- Τώρα με την ολοκλήρωση του προγράμματος, θα τρέξουν οι δύο destructors.
 - Συνεπώς ο **ίδιος χώρος μνήμης θα αποδεσμευτεί δύο φορές**.
 - Και αυτό οδηγεί σε σφάλμα στο χρόνο εκτέλεσης.
- Ενώ ισχύει ότι έχουμε κάνει και το βασικό λάθος
 - Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, έχει ξεμείνει χώρος μνήμης, τον οποίο δεσμεύσαμε δυναμικά και δεν τον αποδεσμεύσαμε ποτέ (**memory leak**)
- Το πρόβλημα αυτό προκύπτει όταν γίνεται bit by bit αντιγραφή αντικειμένων (shallow copy)
 - όπως στην περίπτωση που είδαμε,
 - αλλά και σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. όταν περνάμε ένα αντικείμενο μέσω τιμής σε μία συνάρτηση)
- Θα αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα αυτό, στα επόμενα μαθήματα:
 - Θα μάθουμε τις αναφορές (references)
 - και μέσω αυτών θα ορίσουμε τον κατασκευαστή αντιγράφου (copy constructor)
 - επίσης θα μάθουμε την υπερφόρτωση του =
 - και θα ορίσουμε τι πρέπει να γίνεται όταν έχουμε ανάθεση αντικειμένου

A. Θεωρία

4. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης για Πίνακες

1. Μονοδιάστατοι Πίνακες

- Οι τελεστές new και delete χρησιμοποιούνται και για την δέσμευση μνήμης για πίνακες
- Δέσμευση Μνήμης:
 - Η σύνταξη του τελεστή new είναι:


```
ptr = new type [n];
```
 - Δεσμεύει χώρο μνήμης για n αντικείμενα τύπου type και επιστρέφει έναν δείκτη σε αυτόν το χώρο
 - Το n δεν χρειάζεται να είναι σταθερά.
- Αποδέσμευση Μνήμης:
 - Η σύνταξη του τελεστή delete είναι:


```
delete [] ptr;
```

A. Θεωρία

4. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης για Πίνακες

2. Παράδειγμα δέσμευσης μνήμης για μονοδιάστατο πίνακα

- Βλέπουμε και ένα παράδειγμα δέσμευσης μνήμης για έναν πίνακα n ακεραίων.

```
/* CPP3.1d_dynamic_array Μονοδιάστατος
πίνακας με δυναμική δέσμευση μνήμης */
#include <iostream>
using namespace std;

int main()
{
    int *arr;
    int n=4;

    /* Δέσμευση Μνήμης */
    arr = new int [n];
    if (!arr) cout<<"Error allocating memory!";
```

```
/* Κάποια δουλειά στον πίνακα */
for (int i=0; i<n; i++)
    arr[i]=i*i;

for (int i=0; i<n; i++)
    cout<<arr[i]<<" ";

/* Αποδέσμευση Μνήμης */
delete [] arr;

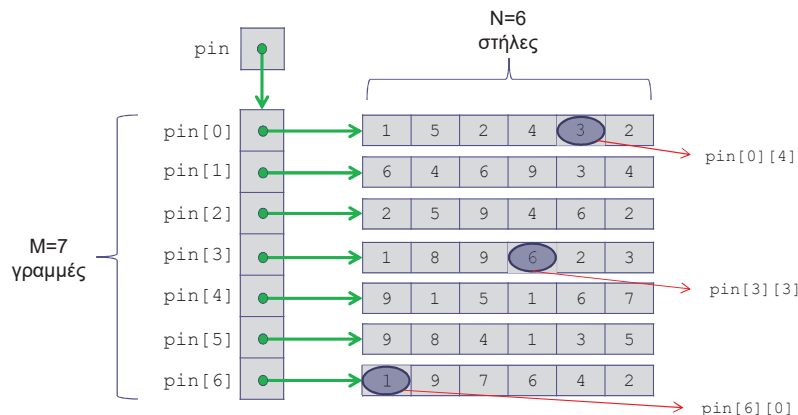
return 0;
}
```

A. Θεωρία

4. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης για Πίνακες

3. Διδιάστατοι Πίνακες

- Ένας διδιάστατος MxN πίνακας π.χ. ακεραίων είναι:
 - ένας πίνακας M δεικτών σε ακέραιο
 - όπου κάθε δείκτης είναι ένας πίνακας από N ακεραίους
- Σχηματικά (π.χ. για M=7, N=6):

A. Θεωρία

4. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης για Πίνακες

3. Διδιάστατοι Πίνακες

- Από τα παραπάνω:
 - Η δέσμευση μνήμης θα γίνει με τις εντολές:


```
ptr = new type * [M];
for (i=0; i<M; i++)
    ptr[i] = new type [N];
```

 - Προσοχή, ότι το ptr είναι διπλός δείκτης
 - αφού θέλουμε να δείχνει στην διεύθυνση μιας μεταβλητής που είναι διεύθυνση ενός τύπου.
 - Συνεπώς θα δηλωθεί ως:


```
type **ptr;
```
 - Η αποδέσμευση θα γίνει εντολές:


```
for (i=0; i<M; i++)
    delete [] ptr[i];
delete [] ptr;
```

A. Θεωρία

4. Δυναμική Δέσμευση Μνήμης για Πίνακες

4. Παράδειγμα δέσμευσης μνήμης για διδιάστατο πίνακα

- Βλέπουμε και ένα παράδειγμα δέσμευσης μνήμης για έναν πίνακα n ακεραίων.

```
/* CPP3.2d_dynamic_array Διδιάστατος πίνακας με
δυναμική δέσμευση μνήμης */
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
int main()
{
    int **arr;
    int i,j, n=3, m=5;

    /* Δέσμευση Μνήμης */
    arr = new int * [n];
    if (!arr) cout<<"Error allocating memory!";
    for (i=0; i<n; i++)
    {
        arr[i] = new int [m];
        if (!arr[i]) cout<<"Error allocating memory!";
    }
}
```

```
/* Κάποια δουλειά στον πίνακα */
for (i=0; i<n; i++)
    for (j=0; j<m; j++)
        arr[i][j]=i*j;
```

```
for (i=0; i<n; i++)
{
    for (j=0; j<m; j++)
        cout<<arr[i][j];
    cout<<endl;
}
```

```
/* Αποδέσμευση Μνήμης */
for (i=0; i<n; i++)
    delete [] arr[i];
delete [] arr;

return 0;
}
```

B. Ασκήσεις

Άσκηση 1: Διπλοί Δείκτες

Για να πειραματιστούμε με τους δείκτες

- Δηλώστε μία ακέραια μεταβλητή x
 - Τυπώστε την τιμή και τη διεύθυνσή της
- Δηλώστε έναν δείκτη σε ακέραιο p
 - Θέστε τον να δείχνει στην x
 - Τυπώστε την τιμή και τη διεύθυνσή του
 - Τυπώστε την τιμή του x, μέσω του p.
- Δηλώστε έναν δείκτη σε δείκτη σε ακέραιο, με όνομα pp
 - Θέστε τον να δείχνει στον p
 - Τυπώστε την τιμή και τη διεύθυνσή του
 - Τυπώστε την τιμή του x, μέσω του pp.
 - Τυπώστε την τιμή του p, μέσω του pp.

Β. Ασκήσεις

Άσκηση 2: Κλάση Δυναμικός Πίνακας

Κατασκευάστε μία κλάση (ARRAY) που να περιτυλίσσει την έννοια του μονοδιάστατου πίνακα ως εξής:

- Να έχει ως μέλη έναν δυναμικό πίνακα (δείκτης) ακεραίων, καθώς και τη διάσταση του πίνακα
- Ο κατασκευαστής να παίρνει ως όρισμα τη διάσταση του πίνακα και να δεσμεύει δυναμικά το χώρο μνήμης που απαιτείται.
- Ο καταστροφέας να διαγράφει τη μνήμη που έχει δεσμευτεί δυναμικά.
- Να έχει accessors για ένα στοιχείο του πίνακα
 - Να τυπώνουν μήνυμα λάθους, σε περίπτωση πρόσβασης εκτός των ορίων του πίνακα.
- Μία μέθοδο print που να τυπώνει τα στοιχεία του πίνακα

Η συνάρτηση main

- Να κατασκευάζει έναν πίνακα της κλάσης με 10 θέσεις
- Να αρχικοποιεί τα στοιχεία του πίνακα, ώστε κάθε στοιχείο να έχει το τετράγωνο της αντίστοιχης θέσης.
- Να τυπώνει τον πίνακα.

Ποιο πρόβλημα υπάρχει με την υλοποίηση; Πότε περιμένουμε ότι το πρόγραμμα αυτό θα έχει πρόβλημα και θα «σκάσει» κατά το χρόνο εκτέλεσης;